

NOVA DOPA

plačano do
Študijska knjižica
dolž. izpis Ljubljana

Stane letno 60 Din, mesečno 5 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglaši za nini višine stolpca 50 p. Reklame med tekstom 70 p.
Posamezna številka stane 1 Din.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, I. pritličje. Telef. 65.
Upravljeništvo: Strossmayerjeva u. št. 1, pritličje. Telef. 65.
Račun kr. poštnega čekovnega urada št. 10.066.

Svobodnemu narodu!

Velika in sveta ura ti hinde, o narod, ki si se včeraj jedva vedel, da si: v okrije tvoje grude, v zaščito tvoje hvaležnosti, v objem vsčečnega tvorega češčenja se vrača pepel mučenikov, ki so s krvjo svojih moških src zapisali, da boste!

Ko je bila tvoja beseda zasramovana in tvoje ime psovka v ustih tvojih tri-nogov: ko je tisočletni jareni daval polet tvoje duše in ves tvoj časni razmah; ko so Habsburgi premišljeno snovali tvoje izbrisanie s površja zemlje — v tistih kletih dneh, o narod, je oznanjal šibki dijak Ivan Endlicher s svojimi tovarisi evangelič tvorega vstajenja in poveljevanja v solncu jugoslovenske svobode. Kakor v nobeni drugi, so gorele v njegovih nezlomljivih duši besede našega pesnika-proroka:

Največ sveta otrokom sliši Slave! Tia bomo našti pot, kjer je sinovi si prosti volio vero in postave; ak' pa naklonijo nam smrt bogovi — manj strašna noč je v črni zemlje krili, kot so pod svecilim solnecem sužnji dnov!

Potrdil jih je z daritvijo svojega plemenitega življenja: obsojen kot velezidajnik, je umrl v ječi, v Gradcu, sredi viharia svetovne vojne.

V besnenju tega viharia, o narod, ko so bile tvoje oči izjokane od žalovanja za dragimi, žrtvovanimi zoper tebe, in tvoja usta suha od kletev nad krvoljavostom avstrijske tiranije; ko so gore iz tvojih lastnih robskih kosti zaslanjale prestol vekovnega sovraga in ni bilo zate ne kruha ne pravice več na tvojih lastnih tleh: — v tistih dneh groze in obupa je vstala zate peščica tvojih junaških sinov. Polk »kranjskih Janezov« je v Judenburgu poteptal zastavo nasilja in obrnil puške proti Avstriji; zaupaje hrabrosti svojih jeklenih src, je hotel korakati na čelu revolucije v deželo, kjer si ti, narod jugoslovenski, zdaj »prosto voliš vero in postave«. Podlegel je premoči. Avstrijska tigra se je naškala tvoje najboljše krvi. Pet silnih src so razfragle madžarske krogle, pet silnih duš je vzletelo na moriči k zvezdam tvoje boljše bodočnosti. Poginili so zate, narod, in tvoje odrešenje je bilo njihov krvavo započateni testament. Z mučeniško sveto smrto so izpričali pred svetom in pred zgodovino tvojo voljo, da si vladaš sam; poslednja njihova misel je plamenela nad tebo, ko si stopil iz teme suženjstva v beli jugoslovenski dan Svobode.

Dolgo so spali v mrzli tuji zemlji. Tvoja hvaležnost narod, jutri je sedaj pošta v rodnih tleh. V soboto, dne 2. junija

R. HICHENS:

Krčma „Pri dobrem strelecu“.

Poslovenil P. H.

(Konec.)

»Kdo vas je poslal?«

»Francoski uradi, moji letni rojaki, se je gremko zasmehal. »Hoteli so me pa rešiti, da bi me Arabci ne ubili. Potem sem prišel semkaj in prevzel tole krčmo za poštene vozove, ki vozijo na jug; nisem namreč hotel zapustiti tega kraja, dokler —«

Umočil je.

»In vedeževalec iz peska?«

»Obiskal sem ga v Beni - Mori. Smejal se je in dejal, da ne ve nič več kot jaz, in morda res ni vedel. Kaj sem mu hotel?«

»Toda vaš priimek »dobri strelec?«

»Ah! — ogenj v njegovih očeh je redeč zažarel — »bil sem ravno enajst mesecov tukaj, ko začujem nekega polletnega popoldne, solnce se je že nagibalo k zatonu, na cesti, po kateri ste se

nija jih sprejme materinska gruda, nad katero bo vekomaj sijala čast njihovih imen.

Nikoli, narod, te ni ljubil ničesar tako, kakor te je ljubil Iv. Endlicher; nikoli, pa naj ti hrani bodočnost še toliko zmag, ne bodo umirali tvoji sinovi slavnje od ustreljencev, ki se vračajo iz tujine, kadar poškodi Domovina nas ali naše potomce, bonito izpolnjevali zgolj nien posvečeni ukaz; judenburški levi pa so palili zanj po zapovedi svoje lastne moške časti, poginili so brez ukaza, v borbi zoper vso vesoljno Avstrijo!

Pridi, narod, da se pokloniš kostem junakov in mučenikov, ki bodo vedno tvoja svetinja in tvoje zemlje najdragocenija last!

V Ljubljani, dne 30. maja 1923.

Odbor za prenos kosti Ivana Endlicherja.

Odbor za prenos kosti judenburških žrtev.

SOKOLSTVU IN JAVNOSTI!

Dogodki ob prijiki nemške slavnosti v Ptiju so povzročili, da so začela oblastva Organizacijo jugoslovenskih nacionalistov in posamezne osebe preganjanja na ljubo našim zakletim narodnim sovragom, ki so še v polpreteklih časih pobijali in uničevali naše ljudi in njih imetje na najpodlejši, naravnost nečloveški način.

Cini nasilja in krivic, ki so začrtani s krovom v zgodovini naših bojev za naš obstanek in našo svobodo, ne bodo nikoli pozabljeni.

Ptujsko žalostno dejstvo je vredno toliko glasnejše obsödbe, ker ruši jakost in odpornost naše severne meje ter daje našemu mišljenju, čustvovanju in hotejni tujem in sovražnim elementom potuhlo in zaščito.

Naši lastni ljudje so zasekali v nacionalno in državno zavest naših bratov in sester pekoče rane, ki more iz njih izbruhniti le silovit in maščevalen vihar globoko užaljenega patriotizma.

Sklicujoč se na drugi del resolucije, sprejet na naši glavni skupščini v Beogradu dne 25. marca t. l., smatra podpisano starešinstvo za svojo dolžnost, da v imenu jugoslovenskega Sokolstva najodločneje protestuje proti takemu dejaniu oblastnih organov, ki je za naš narod žaljivo in ponizajoče.

Pozivljamo vse odgovorne činitelje, ki imajo danes usodo naše države v rokah, naj se ne igrajo z ognjem in naj ne ustvarjajo položaja, ko bi bila disciplinirana sila Sokolstva primorana preko njih in proti njim čuvati in braniti moč in čast domovine na temelju načel, ki

danes pripeljali, grmenje bobnov in zvok afriških piščal in rjovenje velblodov. Bil sem doma, v teži kuhinji, kjer zdaj sediva, in mala Marija se je igrala pri vodnjaku, tako da sem jo skozi odprtje okna mogel prav dobro videti. Po glasnenem hrupu sem spoznal, da se bliža velika karavana in pojde mimo nas proti jugu. Vsaka karavana je običajno pri nas napajala, zato sem stal pri oknu in gledal. Mala Marija je tudi postala in si z ročico zasenčila oči. Zvok bobnov in piščal je postal glasnejši in mimo nas je prihajala karavana, ena največjih, kar sem jih kdaj videl, kakih sto velblodov, jezdcev na konjih in pa še nekaj drugih ljudi, ki so vedli mezge, osle, pse in koz. Arabska godba je igrala nepretrgoma in na čelu celega izprevoda je vihara poglavarjeva zastava. Krenili so proti vodnjaku, kakor sem vedel, da store. Medtem je mala Marija stala in jih gledala. Na nekaterih velblodi so bila sedla posebne vrste in na njih so sedele zagajljene žene.

Pogledal sem z ostrom pogledom. »Ko so dospeli do vodnjaka, so pri-

so vsakemu bratu in vsaki sestri sveta in nedotakljiv!

Vsi za vsakega in vsak za vse!

Zdravo!

Starešinstvo Jugoslovenskega Sokolskega Saveza

V Ljubljani, dne 30. maja 1923.

Politične vesti.

Moralno hincavstvo. »Jutro« je povodom zadnjih vojaških naborov, ki so se zopet vršili v znanimenju piščnih in kričavih »prmejdusarjev« primerno ozigosalo ta polovljedne razvade in **surovosti**, ki so ga avstrijske vojaške oblasti gojile in rade gledale. Saj je prišlo že tako daleč, da je bilo nečastno in nevredno našega slovenskega junaštva, ake je stopil naš fant trezen pred vojaško komisijo. Kakor vidimo, naše vojaške oblasti tega ne žele, pa tega tudi ne trpe, zato je pa tudi povsem umestno, da se ta grda razvada, ki nam Slovencem ni v čast, kar najbolj in kar najprej iztrebi. Menili bi, da bi to tudi katoliški cerkvni ne bilo v škodo in v nečast, škodovalo bi gotovo tudi prav nič obljubovani, prodani in zapravljeni slov. Koroščevi avtonomiji. Ni pa bila po volji ta konstatacija tistem časopisu na Slovenskem, ki ga vzdržuje in piše katoliška duhovščina in je pod sveto patronanco Škofov, vere in cerkve. »Slovenec« je napisal k temu cel članek pod naslovom »Moralno hincavstvo«, v kojem kar mrgoli jezuitskega zavijanja in zobračanja hinavskih očej, govori o vzorenem katoliškem ljudstvu v Španiji, o modi ala Tutankamen po barih, kinih in raznih »music-halih«. Vidi se pač, da se katoliška gospoda v tem sijajno spozna in da katoliški voditelji po teh lokalih po Zagrebu v družbi radičevskih milijonarjev zapravljajo »pare«, za koje so kar čez noč prodali poprej obljubljeno slovensko avtonomijo. Gospodje katoliški in klerikalni politiki, pustite nas Slovence v miru z vašimi bari in »music-hali«. Vse to ne more udrušiti dejstva, da katoliška duhovščina nima več volje vršiti med narodom v cerkvi svojega verskega in moralnega mestjanstva, ker je s privoljenjem cerkve katoliški slovenski duhovnik danes v službi »posvetnega mamona«, pa naj si nadeva še stokrat tiskano firmo katolišta in katoliške morale. Vendar bo naš narod spoznal to nagnjusno igro in trgovino z vero, cerkvijo in katoliško slovensko politiko, bo s trgovci vere in cerkve tudi obračunal — prave duhovnike pa bo spoštoval prejkosej. Hinavščina in neznačajnost je znak klerikaliz-

sili velblode, da so pokleknili, in ženske so zleze z njih. Eni pa je, ko je bila doli, obtičal pogled na malo Mariji, ki je stala v bližini in si z ročico senčila oči. Ta žena je obstala, kot bi jo strela zadebla, in izza njenih zavojev se je ozval rahel krik. Slišal sem ga, gospod, ko sem stal tu pri oknu, in videl sem, da ta žena hiti k mojemu otroku.«

Vstal je počasi s stola in stopil k leseni oknicam, proti katerim je veter metal pesek. »V krajih kot je tale, gospod, mora vsakdo nositi svoj samokres tukaj.« Segel je v žep, privlekel samokres in nameril z njim na zaprte oknice. »Ko sem začul iz ust one ženske krik, sem potegnil samokres. Ko sem vpletel, da hiti k otroku, sem nameril in ustrelil in krogla je udarila v zavoj.« Nato je spet vtranil samokres v žep in se mirno usedel.

»Zdaj veste, zakaj mi pravijo »dobri strelec«?

Nisem črnih besedice, ampak nemo sedel in gledal vanj.

»Ko so bili velblodi napojeni, je ka-

ma, kakor poplava gnijobe lega na naše življenje, in uspevajo polovičarji, duševni in moralni slabici. Dvanašta ura je, da se povsod otresemo polovičarjev, sicer izgine v polovičarstvu tudi to, kar je med nami čistega in zdravega. In za tem gre klerikalizem, ki zastrupila naše življenje, ki se v imenu cerkve in vere akomodira vsaki ljudski strasti in zmoti, samo da mi mase ljudstva ploskajo in sledijo, da lahko neomejeno žanje in trguje četudi z življenjem in krvjo naroda.

Slavnostna otvoritev parlamenta. I. tm. je prečitaj Pašič pri otvoritvi narodne skupščine deklaracijo, ki je navzoče poslance razočarala. Zelo medle so izjave vlade o zunanjih in notranjih politiki. Druga redna seja narodne skupščine se je začela ob 10. dopoldne. Minister za izenačenje zakonov je predložil skupščini uradniški zakon. Finančni minister je zahteval ustanovitev odbora za kontrolo o uporabljaju 7% investicijskega posojila. Minister Trifunovič je odgovarjal na razne interpelacije glede profesoške stavke, da bo skupščina rešila uradniški zakon in o srednješolskih nastavljencih, kar je izjavil prejšnji dan profesorjem. Ti so se z njegovo izjavo zadovoljili.

Vladina deklaracija. V vladini deklaraciji je omenjal Pašič postanek naše države, mednarodne razmere v Evropi, oponmil, da se ne vdrajajmo brezbrinjnosti. Vlada je predložila narodni skupščini zakonski predlog o ustrojstvu vojske in želi rešiti najvažnejše zakonske projekte o uradnikih, o vojski in mornarici, proračun za leto 1923/24, o invalidih, o ustanovitvi gospodarskih šol, o izenačenju sodniškega položaja.

Radič se jezi. V Gračanah je Radič 31. maja razvил novo republikansko zastavo. V svojem govoru je parkrat razčital kralja, napadel zagrebško trgovsko in obrtno zbornico, zlasti, ker je izvolila demokrata Arka za predsednika in poslala kralju pozdravno brzovajko. Zagranjal se je v zagrebškega župana Heinza in dr. Skulja, češ da sta ravno tako pokvarjena kakor ostali »kaputasi«. Simo Trnjan je ščuval kmete, naj Zagreb bojkatirajo in naj ne nosijo več živil na trg.

Reška konferenca se nadaljuje v Rimu. Dne 1. tm. so začeli naši in italijanski delegati v Rimu z delom. Posvetovanja se vrše strogo tajno. Konferenca ne bo končana pred 15. junijem.

Kralj in Kraljica odpotujeta v Romunijo. V nedeljo odpotujeta kralj in kraljica v Sinajo, zato je poset Bleda odložen na poznejši čas. Kraljeva dvojica pride na Gorenjsko sredi meseca julija.

ravana odpotovala.«

»Toda — toda Arabci —«

»Poglavar je ukazal privezati mrtvo truplo na osla in ga odvedel s seboj — kot so mi povedali.«

»In je niste videli?«

»Ne. Spravil sem hčerko v hišo. Plakala je in kričala in moral sem namjo paziti. Dva dni pozneje, ko sem bil na trgu, jo je ugriznil škorpijon. Ko sem se vrnil, je bila že mrtva. Kaj vam ni žal, gospod, da ste v moji hiši večerjali?«

Preden sem mogel odgovoriti, so se odprla vrata, vodeča na dvorišče, in vstopil je voznik, za njim pa se je privabil gost oblak pleščih peščenih zrn.

»Takšno pasje vreme!« je klical. »Prosim vas za Boga, »dobri strelec«, dajte mi steklenico vina! Moje grlo je polno tega preklicanega peska.«

Slekel je jopič, ga obrnil in stresel pesek iz žepov, medtem ko je »dobri strelec« odšel k polici na drugem koncu kulinarje, kjer so stale v vrsti steklenice z vinom.

Celjske novice.

Pozdrav judenburških žrtev na celjskem kolodvoru. Skoraj pol ure pred prihodom vlaka so valovile množice občinstva na kolodvor, ki je bil zelo okusno ozaljšan z žalnimi in narodnimi zastavami, da pozdravi junake, ki so dali življenje za svobodo svojega naroda. Pozdrava se je udeležil občinski odbor z gospodom županom na čelu, okrajno glavarstvo, sodnija in državno pravdinstvo, ob tihu, po katerem je pripeljal vlak, so stali častna četa, častniški zbor, pravoslavna občina, požarni brambe, dalje so bili navzoči Kolo jugoslovenskih sester, davčna oblast, zastopniki davčnega urada, pošte, gremij trgovcev, katolična, evangelička občina, občinski zastopnik Celje, Jugoslovanska Matica, Sokol s tremi praporji društva Celje, Zalec, Mozirje, Št. Pavel, Šoštanj, celjski »Orel«, zelo častno je bil zastopan trg Zalec z g. županom Vinko Vabičem na čelu občinskega odbora in deputacije vseh žalih kulturnih društev in korporacij, ki so poklonile tudi venec cvetja, vsa celjska narodna in kulturna društva v številnih deputacijah, gimnazija in vse druge mestne šole ter okoliška šola. Ko je privozil vlak na postajo, je pozdravilo junaka vojaštvo s strehom. Gasilska župa žalska je kot častna straža stala ob vagonu z gorečimi bakljami. G. župan dr. Hrašovec je imel v srču segajoč govor, ki je ganil navzoče do solz, ko so videli krste junakov, ki so dali življenje za nas. Celjsko pravsko društvo pod vodstvom g. učitelja Preglja je zapelo krasno žalostinko »Na dan«. Na krste so položili venec: celjska občina, kulturna društva, Sokol, Orjuna, šopke pa: skavti, šolska mladina in zasebniki. Ko je vlak začel odhajati so vojaki oddali v slovo še eno salvo.

Telova procesija se je v Celju vršila v zelo lepem vremenu. Prisostvovali so predstavniki raznih oblasti in korporacij. Med procesijo je svirala železničarska godba.

Zadnji apel. Velika prireditev Jugoslovanske matice v nedeljo 3. t. m. obeta biti nekaj lepega, ako nam nebo ne odreče ugodnega vremena. Poleg mnogih manjših posvetovanj imel je veseljni odbor 12 velikih zborovanj in sedaj se s pripravljalnim delom bližamo k veselemu cilju. Priprave za tombolo so gotove. Sedaj postavljamo 24 zamišljenih objektov. Zato lepo prosimo, da nam naprošeni blagovoljno nakloniti potrebnega materiala, kaiti le potem nam bo mogoče izvršiti svoj obširni načrt ter zadovoljiti svoje milie goste. — Danes in jutri bomo pobirali zastave. Lepo prosimo, da jih nihče ne odreka, ker želimo, da bo v nedeljo celo Glazija plapolata v naših krasnih in zmagonosnih trobojnicih! Srečke za tombolo prodaja g. Stermecki. Pri njem so izloženi krasni dobitki, a ne vsi. Drugje imamo shranjeno še: eno vrečo moke, eno vrečo orehov, 1 živega petelin, 1 voz drv, 1 voz premoga itd. Srečke prodaja tudi trafička g. Kovačeve, papirnica g. Gorčič & Leskovšek in g. J. Boval. — Rodoljubi, se ga je pridno po njih ter bodite v nedeljo ob 2. pop. na glaziji. Tako po tomboli začne veselica, ki se bo vršila dolgo v noč. Slavno občinstvo opozorimo na skavte in na njihov tabor, kjer bodo menjale z našim slavnim vojaštvom prizvajali svoje načope. Drugih zabavo pa toliko, da ne bo nobenemu dolgočasno. Naša zabava pa bode ljudska, domaća zabava, na katero vabimo tudi svoje podeželno ljudstvo. Naj pridejo može, mladeniči, žene in dekleta, da se z njimi spoznamo v svojo skupno zabavo, — podjarmiljenim bratom pa v tolažbo in korist. Okoli zabavnega prostora bo delalo časten kordon naše junaško vojaštvo. Pride jih baje cel regiment! Za red bodo skrbeli Sokoli in Orlji, za veselje pa petje, jelo, pilo, komični nastopi, umetni ognji, muzika, ples in 100 drugih reči! Nadejamo se, da bo obširna Glazija polna in to bo tudi lahko, ker tega dne ne bo tam mesta za kako idejo, ki bi nas razdvajala pač pa bodi med nami samo ena misel in ta bodi velika slovenska misel in velika slovenska ljubezen in neomajna zvestoba do nesrečnih bratov in sestra, ki obupno in hrepeneče stegajo roke proti solncu, proti svobodi in proti življenu! V nedeljo vsi na Glazi! Na veselo svodenje in bratsko zabavo! — Odbor. podr. Jug. matice.

Rediteljem in blagajnikom na Glaziji. Gospodje reditelji in blagajniki naj se blagovole v nedeljo ob 1. pop. sesta-

ti v čitalnici Nar. doma, da dobe bloke in trobojne pasove. Tudi častite dame, ki rabijo blokov, naj bi se pravočasno obglasile pri blagajniku g. Župančiču. — Odbor podr. Jug. matice.

Letni občni zbor Jugosov. matice, ki bude letos v Celju dne 3. tm. in sicer v veliki dvorani Nar. doma prične vsled novega obveščenja ob 9.30 dop. in ne ob 10. dop., kakor je bilo javljeno. Pristop imajo samo delegati in povabljeni gosti. — Odbor podr. Jug. matice.

Smrtna kosa. Umrla je tukajšnja hišna posestnica Eliza Pospihal v 85. letu starosti in Leopoldina Štiglic, sopruha poštnega uradnika.

Sprejema judeaburških žrtev so se udeležili tudi Skauti. Položili so na krste junakov lep šopek cvetja z napisom »Celjski Skauti — judenburškim junakom.«

Akademija naprednega dijaštva. V soboto dne 2. junija se vrši ob 20. uri v Ptiju velika akademija naprednega dijaštva Celjske župe. Nastopijo družine iz Ljubljane, Čelja in Ptuja. Vabiljeni so vsi ljubitelji naprednega dijaštva. —

Dopisi.

Vojnik. V nedeljo, dne 10. junija priredi prostovoljno gasilno društvo v Vojniku veliko gasilsko veselico na selišču v Vojniku. Začetek ob 15. uri. Svira »Maledolska godba«. Čisti dobček je namenjen za kritje stroškov za društveni voz za moštvo. K obilni udeležbi vabi odbor. — Za slučaj neugodnega vremena se preloži prireditev na nedeljo 17. junija.

Narodno gospodarstvo.

H M E L J.

H. poročilo o stanju hmeljskih nasadov pri nas in drugod.

Zalec. Savinjska dolina, dne 1. 6. 1923.

Stanje hmeljskih nasadov je deloma dobró, deloma prav dobró. V krepkih in zgodaj obvezanih hmeljiščih je trta dorastla že do $\frac{3}{4}$ visokosti drôgov ali žice, je popolnoma zdravo in krepko ter obljubuje dobro letino. Pozno obrezani nasadi so slabši, ker so bili detoma poškodovani po bolhaču. Nočna nevilita od 25. na 26. maja je polomila nekaj vršičkov. Okopavanje in trebljenje nizkih panog je končano; obrisovanje rastline se je deloma že pričelo, deloma se bode v kratkem izvrševalo. Vreme je ugodno, vendar bi toplejše noči pospeševalo razvoj rastline. Povprečna zjutranja temperatura je znašala le 8° R. Tuintam se je že pričakala aphis-muha — povzročiteljica hmeljske ušice — vendar ne v opasni množini. — Hmeljsko društvo za Slovenijo.

Zatec, C. S. R., dne 26. 5. 1923.

Po binkoštnih praznikih se je povpraševanje po hmelju povečalo in vsled tega so se tudi dvignile cene za 50 do 60 č. K. Hmelj se je plačeval po kakostih po 970 — 980 — 1000 č. K za 50 kg. Konečno razpoloženie in cene so zelo čvrste, cene celo naraščajo. Hmelj iz leta 1921. se je prodajal po 650 — 680 č. K za 50 kg. Vsa tukajšnja zaloga hmelja znaša približno 4200 stotov po 50 kg, kar bo komaj za kritje domačih pivovarn in za izvaze v tuje države. Stanje hmeljskih nasadov je v glavnem okolišču prav dobró; pogajniki so 1—2 m visoki, krepki in zdravi. Bolhači se najdejo le še v nekaterih nasadih. Temu nasproti je pa stanje v postranskih legah manj ugodno; rastlina je sicer že vzklikla iz zemlje, vendar je komaj do 1 m visoka in slabotna. Tu se najdejo nasadi, katere je bolhač do golega uničil. Mokrote imajo nasadi sedaj zadosti. Opozoritve vredno je pa dejstvo, da se je aphis-muha — mati hmeljske ušice — v nizkih nasadih pričala v večji množini. Če tudi za bodočo letino še ni nobene nevarnosti, vendar vznemirjuje navedeni škodljivec hmeljarje že v toliki meri, da se že pripravlja na njegovo uničenje. Od vremenskih razmer prihodnjih štirih tednov je odvisno, ali se bode škodljivec pomnožil v velikem številu in ali bode tekoče leto res »ušivo«, kakor se je že preverovalo. Zadnje dni smo imeli hladno in mokrotino vreme, katero ni kaj ugodno uplivalo na razvoj hmeljske rastline. Hmeljarji si želijo toplega in solnčnega vremena, posebno pa tople noči, kar bi bilo škodljivcu v pogubo. — Zaveza hmeljarje.

Prireditev tombol, loterij in srečolovov je v zadnjem času zavzelo tak razmah, da njihovo delo ni mogoče več točno nadzirati. Dogaja se, da se odobrena kmetijska ministrstva za prirejanje tehkih iger celo zlorabljajo. Poleg tega je prirejanje takih loterij in tombol znatno škodovalo interesom drž. razredne loterije, ki deluje za splošno korist našega naroda, to pa iz razloga, ker so prebivalci, zlasti v tistih krajinah, koder se je prirejalo največ loterij in tombol, najmanj kupovali srečke drž. klasne loterije. Zaradi tega so se zmanjšali tudi državni dohodki, ki imajo splošno-koristen pomen za naš narod. Da bi se tomboljske in loterjske igre čim bolje nadzirale in omogočile izključno na potrebe humanitarnih društev, je bilo kmetijsko ministrstvo primorano izdati sledečo naredbo: 1. Vse pristojne finančne in policijske oblasti v naši državi imajo dolžnost, da najstrožje zabranjujejo po vseh krajih, lokalih, kopalniških itd. prirejanje tistih loterij in tombol, katere se vrše brez morebitnega dovoljenja. 2. Vsak slučaj nedovoljenega igranja je naznaniti pristojnemu ministrstvu, ki bo postopalo po čl. 13. zakona o ustanovitvi in ureditvi drž. klasne loterije toč. 3. 3. Nobene prošnje za prireditve loterije ali tombole noči pristojno ministrstvo upoštevati brez izjave pristojnih političnih ali policijskih oblasti, katerim se priporoča, da se o upravičenosti vsake prošnje, napotene na ministrstvo, dobro prepričajo in skrbe, da dajo povoljne izjave samo tistim, ki bodo skromne dobitke iz loterij in tombol porabili izključno za humane cilje, in ki bi brez teh prireditv ne mogli zbrati potrebnih sredstev za pomoč. Na ta razglas se opozarjajo vsa društva z vabilom da vse prošnje za prirejanje tombol, loterij in srečolovov vlagajo izključno potom okrajnih glavarstev (v Ljubljani potom policijskega ravnateljstva). — Vloge morajo biti zadostno koščovane (13 Din) in vložene najmanj mesec dni pred dnevnem prireditvijo. V prošnji je točno navesti dan in namen prireditve, število tablic (sreč), in ceno za komad.

Prireditev tombol, loterij in srečolovov v Rusiji. Sovjetska vlada je izjavila v nekem proglašu, da vlada ni podvzela nikake kampanje proti religiji in znova zatrjuje, da vlada v Rusiji verska svoboda. Vse cerkve, ki so zaprte, so zaprte edino radi tega, ker nimajo nikakih fondov. Edina odredba proti cerkvam je zakon, ki določa, da morajo biti vse cerkvene občine registrirane.

Sovjetska vlada prepovedala vsak eksport v Anglijo. Kakor pravijo poročila iz Petrograda, je ustavljen ves eksport v Anglijo. Kakor se domneva, je vlada storila ta korak vsled angleške note, ki je kakor pravijo poročila na svojem potu v Rusijo, po kateri bodo mogoče pretrgane vse vezi med Anglijo in Rusijo.

Energična stroga sovjetska sodišča. Kratka uradna objava pove, da je bilo v petek ustreljenih enajst članov moskovskega stanovniškega urada. Bili so spoznani krivimi, da so se dati podkupljati.

Organizacija železniških zdravnikov južne in državne železnice v Sloveniji je izrekla na odborovi seji dne 27. maja 1923 »Cavete« za mesto nameravanih »sekcijskih železniških zdravnikov. Razne vesti.

Dnevna kronika.

Sprejem judenburških junakov v Mariboru. V četrtek se je Maribor poklonil zemskim ostankom narodnih mučenikov. Prošt Matko je ob številni asistenti opravil cerkvene obrede. V imenu mesta je govoril župan Grčar, dalje polkovnik Draškič, profesor dr. Medved. Pevec »Glazbene Matice« in »Drave« so zapeli »Vigred se povrne«. Maribor je položil na krste deset krasnih vencev.

Pot judenburških žrtev v domovino je bila pravi triumf. Na vseh postajah je občinstvo prirejalo narodnim mučenikom najprisrčnejše ovacijs.

Stavke na Madžarskem z zakonom zabranjene. Vlada je na Madžarskem predložila zbornici osnutek zakona, v kojem se v bodoče pod kazenskimi sankcijami zabranjujejo delavske stavke. Vsa trgovska in industrijska podjetja se stavijo pod najstrožjo policijsko nadzorstvo. Pravica strokovnega udruževanja je omejena do skrajnosti.

Novi italijanski narodni praznik. Kakor znano je italijanski premier Mussolini dekretiral odpravo praznovanja 1. majnika kot praznika dela in določil kot obvezni narodni praznik 21. aprila kot dan ustanovitve večnega mesta Rima. Prvi se je praznoval novi narodni ita-

lijanski praznik letos kot 2676. obletnica ustanovitve mesta. Letošnje praznovanje je imelo predvsem vojaško slavnostni značaj parada vojske in narodne milice.

Spomenik postavljen prvemu ubitemu belgijskemu vojniku 1914. Belgija vlada je dala postaviti te dni ulancu Antoniu Fonku, ki je padel kot prva narodna žrtva 4. avgusta 1914 za domovino veličastni spomenik na mestu, kjer se je izvršil prvi spopad v svetovni vojni.

Ostra nasprotstva med boljševiški voditelji. Med levico in desnico boljševiških voditeljev se vodi že delj časa srdita borba. Trotsky je dal zavtoriti vec članov najvišjega boljševiškega sveta, predstavnikov komunistične tevice. Proti Trotskyju samemu se namerava uvesti proces radi zlorabe uradne moči in gojitev. Obdotuje se ga, da si je »spravil na stran« lepo premoženje in se dal podkupovati od raznih vojnih dobitnikov. Na vsa odločila in uplivna mesta v vojski je spravil svoje sorodnike. Njegov stričnik Bronstein je vrhovni direktor vojnega komisarijata.

D'Annunzio se preseli v Pariz. Italijanski listi poročajo, da se namerava D'Annunzio preseliti v Pariz. V to svrbo bo najel neko palačo v bližini parka Monceau.

Pastorča umoril. Posestnik Koren v Ritožnou pri Slovenski Bistrici je pred nekaj dnevi umoril svojega pastorka Pernata. Oddal je nanj pet strelov. Morelec je bil na glasu v svoji občini kot zelo pobožen mož, zato vzbula njegovo dojemanje ter večjo senzacijo.

Smrt v Dravi. Edvard Škerbut je ribaril v Dravi pod mestno klavnicu v Mariboru. V vodi je opazil žensko truplo, katero je potegnil na suho. Policija je dognala, da je ženska služkinja pri dr. Schmiedererju Terezija Strašs starca 25 let. Bila je božastna ter je najbrže pri napadu pada v vodo in utonila.

Popolna verska svoboda v Rusiji. Sovjetska vlada je izjavila v nekem proglašu, da vlada ni podvzela nikake kampanje proti religiji in znova zatrjuje, da vlada v Rusiji verska svoboda. Vse cerkve, ki so zaprte, so zaprte edino radi tega, ker nimajo nikakih fondov. Edina odredba proti cerkvam je zakon, ki določa, da morajo biti vse cerkvene občine registrirane.

Sovjetska vlada prepovedala vsak eksport v Anglijo. Kakor pravijo poročila iz Petrograda, je ustavljen ves eksport v Anglijo. Kakor se domneva, je vlada storila ta korak vsled angleške note, ki je kakor pravijo poročila na svojem potu v Rusijo, po kateri bodo mogoče pretrgane vse vezi med Anglijo in Rusijo.

Organizacija železniških zdravnikov južne in državne železnice v Sloveniji je izrekla na odborovi seji dne 27. maja 1923 »Cavete« za mesto nameravanih »sekcijskih železniških zdravnikov. Razne vesti.

Obnašanje stradajočih. »Deutsche Medizinische Wochenschriften« prima opazovanja prof. Franka, ki je opazoval stradajoče v Ukrajini. Stradajoči so začetkom razburjeni in nemirni, se jezijo in plakajo. Pozneje pa nastopi otopenost in fantaziranje. Krik jačnih otrok se razlega po vseh. Stradajoči hodijo naprej, ne da bi vedeli kam. Mlade žene so ostarele. Stradajoči jedo vse, tudi najbolj gnujsne stvari. Po hišah vlada redi in snaga. Žene kolijo otroke in jedo njihovo meso. Nobeden oče pa še ni zakljal otroka in jedel njegovo meso. Izmed 25 uradno ugotovljenih slučajev so zaklali svoje otroke 5 umobolnih,

ca ubitih od upornikov trideset oseb, 21 slučajev posknenega umora je bilo vrhutega. 49 požigov, 27 spopadov med rednimi četami in uporniki, 20 bomb, 4 napadi iz zasede in štiri ugrabljenja so bila izvršena isti mesec. Med tem časom so vladne čete ubile dva upornika.

V rudniku zasuti. Pri eksploziji v nekem rovu Rocky Mountain Fuel družbe je bilo devet mož zasipanih. Roy je oddaljen tri milje od Aguilars, Col. V tistem delu rova je delalo dvanaest mož, a so trije srečno usli. Rešilno moštvo do sedaj še ni moglo ničesar ugotoviti o usodi zasipanih. Domneva se, da je nastala eksplozija vsled plinov. Iz Trinida da je bil takoj odpoljan rešilni voz.

Velikanski dobiček. Kakor se trdi na Wall Streetu, je imela Ford Motor kompanija v Detroitu tekom zadnjega leta 119 milijonov dolarjev čistega dobička. V svojih blagajnah in bankah je imela približno 159,605.000 dolarjev gotovine.

Pet tednov spaša. V Chicagi je umrla gospodična Nellie Skuzuski vsled spalne bolezni. 9. marca je prišla v bolnično. Takrat se ni ničesar več zavedala. Četudi se je parkrat zdramila in so ji dajali hrano, je vendar spala zadnjih pet tednov. Zdravnikti so spoznali njen bolezen kot spalno bolezen.

Trda glava. Nedaleč od Reno se je utravil sredi ceste avtomobil T. W. Forbes. Stopil je pred njega, da bi znova pognal motor. Tisti trenotek pa je nek drug avtomobil pridrvel in se zaletel naravnost v njegov avtomobil. Forbesov avtomobil je seveda bil pognan pri sunku naprej, a napot mu je bila glava sklo-

Odgovorni urednik: Lic. Edvard Šimnic. Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Prodajalka

mlada, v trgovini z mešanim blagom izučena, se takoj sprejme pri J. Schauperl, toplice Dobrna pri Celju. 3—1

Takoj se odda v najem dobro idoča

KAVARNA

Rajšček Šoštanj pri Celju

Sandale

izdelujem za 15 do 30. Din ceneje od tovarniških, ki se prodajajo v trgovinah. Za svoje blago in delo jamčim. Ogleda se lahko v izložbi Na Okopih štev. 11. Trgovci na debelo!

Mihail Pak,
čevljarski mojster. 2—1

En šivalni in en pukalni stroj za žimo ter kompletno sedlarško orodje za dve osebi, se odda pri Ivan Strelc, sedlar in tapetar, Celje. 2—2

Džezinkar Jos. Branjek

Kralja Pe-
cesta 25. Celje Bivša
Graška ul.

priporoča svojo bogato zalogu džeznikov domačega izdelka po najnižjih cenah. Sprejema in izvršuje vsa pravila točno in solidno. 7

SLAMNIKE

V Velikanski izbiri, od najcenejše do najcenejše vrste kupite po čudovito nizkih cenah samo v veletrgovini R. STERNECKI, CELJE.
Trgovci engros - cene.

njenega možakarja. In ta glava je zadeila v radiator in ga je prebila. Ko so potem gledali bojišče, so videli na nemalo začudenje, da Forbes, ki je s svojo glavo prebil radiator, ni bil prav nič poškodovan, dočim so bili trije visokošolci na drugem avtomobilu ranjeni, eden celo precej resno.

Mrtvi v Ljubljani. Dne 30. maja zvečer so potegnili iz Ljubljance truplo 56 letnega posestnika Jarca iz Črne vase na Barju. Mrtvec je bil cel povit v vrvjo. Leva ruka je bila prvezana na levi, desna na desni nogi. Samomor je izključen, vprašanje je, če se gre tukaj za umor ali roparski umor.

Cistilo za čevlje. je založila v prid »Družbe sv. Cirila in Metoda« tyrdka I. Keber v Tacnu pri Ljubljani. Cistilo je prvorstno in ga priporočamo vsem p. t. narodnim trgovcem. Obenem aperiramo na narodno občinstvo, da zahteva vsepovsod to cistilo, od katerega ima C. M. družba dobiček. Tyrdka je ravnonak nakazala družbi prvi prispevek v znesku Din 750. Ko bi se narodno občinstvo poprijelo tega cistila, imela bi družba zopet zdaten dohodek.

Odlikan v leči za hrabro bojevanje. V St. Louis je bilo pripeto visoko vo-

jaško odlikovanje preko železnega ognrežja na prsa, oblečena v jetniško obliko, junaka svetovne vojne S. Morrison. Ameriška legija je izjavila, da bo storila vse kar je v njenih močeh, da bo pomilovan. Morrison je v prisilni delavničici, ker je zapustil ženo in otroka. Svoje visoko odlikovanje je dobil, ker je 30.

septembra 1918 pri Charey v Franciji prostovoljno rešil med strašnim nemškim topovskim ognjem nekega tovariša.

Težka železniška nesreča. Pred kratkim je bilo ubitih 25 oseb in kakih 50 poškodovanih, ko sta trčila skupaj dva vlaka Hershey električne železnice v bližini Camasi, v provinci Matanzas.

Gostilna VODENIK, Petrovče

toči: dobro Makolsko vino ltr po K 28—, boljše vino (iz lastnih, prej dr. Georgovih vinogradov) ltr po K 36— ter izborna stara vina po zmernih cenah. Špecialiteto »Jeruzalemca 1921« ltr po K 64—. Vedno sveže pivo iz pivovarne Laško. Dobivajo se tudi vsaki čas topla in mrzla jedila. Priporoča se za obilen obisk.

BERSON

Berson je in ostane najboljša kvalitetna znamka. Varnuje čevlje, cenejši in trpežnejši je od usnja. Od Vašega čevljarskega zahtevajte, da Vam pritrdi Berson gumi-potpetnike in gumi-potplate.

Prva jugoslov. tvornica žaluzij, rolet, leseni in jeklenih zavor G. Skrbic nasledniki

Braća Vidaković, Zagreb

Telefon 4—92, 23—19.

Izdaje vse vrste rolet kakor: jeklene, lesene, platnene, rešetke, solnčne plahte in vse dele za iste. Zahtevajte cenik in proračune. 6—1 iščemo zastopnike.

Ustanovljena
leta 1889.

Opozorilo.

Celjska posojilnica je najstarejši in največji denarni zavod svoje vrste na Štajerskem.

Celjska posojilnica je posestnica hiš v Celju, ki so vredne po današnjih cenah nad K 20,000.000—.

Celjska posojilnica je v teku svojega nad 40-letnega delovanja nabrala lastnega rezervnega premoženja, ki je vredno po današnjih cenah vsaj K 40,000.000—.

Celjska posojilnica je darovala v teku svojega obstanka nad K 1,000.000— v dobrodelne namene in podpore (za dijake, cerkve, šole itd.).

Celjska posojilnica ima denar, ki je pri njej naložen kot hranilne vloge, razposojen na varna kmetska posestva, hiše ter obrtnikom in trgovcem na dobro poroštvo.

Celjska posojilnica nudi za hranilne vloge največjo varnost in je denar pri njej na dobre obresti popolnoma varno in zanesljivo naložen.

Celjska posojilnica obrestuje vloge po 5—8% po dogovoru in izplačuje točno.

Celjska posojilnica ima vodstvo, katerega posamezni člani delujejo za zavod nad 40 let ter bodo tudi v bodoče s svojimi velikimi izkušnjami stali na čelu tega zavoda.

Celje, Narodni dom.

CELJSKA POSOJILNICA

Stanje hranilnih vlog
čez K 70,000.000.-

Narodni dom (na oglu v pristlju)

Stanje hranilnih vlog
čez K 70,000.000.-

Sprejema hranilne vloge na hranilne knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje od 1. jan. 1923 naprej po 5% brez odpovedi, 5½% do 6% z odpovedjo, večje stalne naložbe in naložbe denarnih zavodov po dogovoru.

Obavlja vse denarne, kreditne in posojilne transakcije najkulantneje.

„LASTNI DOM“ V CELJU

registrirana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo, Prešernova ul. 15.

Sprejema hran. vloge in jih obrestuje po 6% to je 6 Din od sto, proti odpovedi 6½% Din od sto. Pri večjih naložbah po dogovoru

Proda se hiša

JETIKA!
Dr. Pečnik ordinira za pljučne bolezni vsak torek in petek v Št. Jurju ob juž. žel., v Slatini pa za notranje bolezni.
Citajte njegove 3 knjige o Jetiki.

s 3. sobami, drvarnico, kletjo, pol oralnejive, pol ure od mesta Celja oddaljeno, vse v dobrem stanju. Natančneje se izve v Joštovem mlinu, Mediog, Celje. 2-2

Zahvala.

Nemogoče nam je vsakemu posamezniku se zahvaliti za mnogobrojne izkaze sočutja ob smrti našega nepozabnega, dragega soproga, očeta, sina, brata, svaka, zeta in strica, gospoda

Karel Cölestin

ter za mnogobrojno udeležbo na njegovem zadnjem potu, za mnogoštevilne darovane vence in cvetlične šopke.

Tem potom se najprisrčneje zahvaljujemo vsem gg. predstavnikom državnih oblasti, odposlanstvu trgovine in obrti, zlasti pa prostovoljnemu gasilnemu društvu v Celju, ki je korporativno spremiljalo pokojnika, kakor tudi vsem našim dragim prijateljem in znancem, ki so prihiteli od blizu in daleč na pogreb.

Globoko žalujoči ostali.

Oglejte si manufaktурно trgovino

J. KUDIŠ

Gaberje Št. 3

(gostilna Plevčak) nasproti Mestnega mlina

NA DROBNO!

55 50-21

NA DEBELO!

PRIPODROČA

svojim cenjenim odjemalcem veliko množino inozemskega blaga kakor suknjo za moške in ženske oblike, cefir, šifon, vse krojačke potrebuje in raznovrstno manufakturno blago po zelo nizkih cenah.

Oblastv. koncesijonirana posredovalnica za promet z realitetami

A. P. ARZENŠEK IN DRUGOVI

d. z. o. z.

CELJE :: Kralja Petra cesta 22 :: CELJE

Posreduje pri prodaji ozir. nakupu zemljišč, hiš, vil, gradov, velikih in malih posestev, industrijskih podjetij itd. itd. vestno in točno. 50-5

Ustanovljena 1864.

Hranilnica mestne občine Celje

Ustanovljena 1864.

52-18

V lastni palači pri kolodvoru.

Stanje hranilnih vlog K 42,000.000.

Vrednost rezervnega zaklada K 8,000.000.

HRANILNE vloge, ki se sprejemajo od vsakega, uživajo najpopolnejšo varnost in ugodno obrestovanje. Poštni položnici strankam brezplačno na razpolago. Rentnino plačuje zavod iz svojega.

SPREJEMA tudi v varno shrambo od strank in sodišč razne vrednostne papirje, vložne knjižice i. t. d. Daje v najem PREDALE v svojih safeblagajnah, tako, da obdrži ključ stranka sama.

OSKRBUJE svojim vložnikom prodajo in kup vseh vrst vrednostnih papirjev itd. Izvršuje za nje tudi inkaso in druga denarna opravila najkulantneje. IZPLAČILA v inozemstvu izredno ugodno in promptno.

Posojila vseh vrst pod najugodnejšimi pogoji. Brezplačna pojasnila in strokovnjaški nasveti v vseh denarnih prašanjih.